CYNGOR CYMUNED LLANWNDA
COFNODION CYFARFOD IONAWR 2022

MATH O GYFARFOD	**Cyfarfod Misol**
DYDDIAD	**Nos Fercher, 18 o Ionawr, 2023**
AMSER	**7.00y.h.**
LLEOLIAD	**Canolfan Kate Roberts**
CADEIRYDD	**Michelle Williams**

1. **CROESO**

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod gan ddymuno Blwyddyn Newydd Dda ac ymestyn croeso arbennig i Bethan Thomas a Mair Edwards sydd yn bresennol heno i rannu cyflwyniad ar Ganolfan Lleu - Prosiect Iechyd A Lles Dyffryn Nantlle

Yn bresennol heno roedd:
Michelle Williams **(MW);** Huw Rowlands **(HR)**; Jason Hunt **(JH);** Gwilym Thomas **(GVT)**; Gwilym Williams **(GLW)**; Nerys Evans **(NE);** Tom Ellis **(TE)**; ac Gillian Thomas **(y Clerc).**

2. **YMDDIHEURIADAU**

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan**:**
Arwyn Herald Roberts **(AHR);** Aeron Maldwyn Jones **(AMJ);** Elin Evans **(EE)**

3. **DATGAN BUDDIANT**

Dim i'w ddatgan ar y noson

4. **CADARNHAU COFNODION TACHWEDD 2023 A MATERION YN CODI**

Cynigwyd Cofnodion Tachwedd yn gywir gan HR gydag JH yn eilio a phawb yn cytuno

a) LLIFOGYDD GER PONT YR AFON, TŶ'N LLWYN RHOSGADFAN
Cytunodd Peiriannydd Ardal Arfon I ddilyn y mater i fyny gyda'r tir berchennog i weld beth all gael ei wneud i nadu'r dŵr rhag llifo i'r ffordd.
Er hynny, o gysidro'r tywydd gwlyb rydym wedi ei gael yn ddiweddar, a lleoliad y ffordd wedi ei ochri a thir comin agored , roedd yn disgwyl i ddŵr tir ddod i'r ffordd fel mae'r lefelau dŵr sydd wedi storio ynddo gyrraedd cynhwysedd (capacity). Roedd yn argymell i ddefnyddwyr y ffordd gymryd hynny mewn ystyriaeth wrth ddefnyddio'r ffordd a gyrru i'r amodau boed hynny'n dywydd oer neu wlyb.

b) TYRCHOD DEAR MYNWENT CEFNFAES
Pedwar twrch wedi ei ddal yn dilyn tri ymweliad, tystiolaeth wedi ei dderbyn, anfoneb i'w gymeradwyo isod.

c) GRIDIAU GWARTHEG
Derbyniwyd gohebiaeth gan AHR yn adrodd bod y gwaith o ail gostio wedi cychwyn, bydd yn parhau i ddilyn y mater.

d) TWMPATHAU CYFLYMDER
Dim diweddariadau hyd yn hyn gan AHR ond yn parhau i gadw'r mater yn gyfredol.

e) STAD GWÊL Y FOEL DINAS
Derbyniwyd ymateb gan **Dewi Griffiths** Swyddog Twf, Dŵr Cymru i gais am wybodaeth bellach gan GVT i rwystrau phosphate ac adeiladau newydd.

Esboniodd bod Gwaith Trin Dŵr Llanfaglan yn gwasanaethu nifer o bentrefi o'r Bontnewydd ym mhen gogleddol y dalgylch i lawr i'r Groeslon a Carmel ym mhen deheuol y dalgylch.

Mae capsasiti yn GTD Llanfaglan i ddarparu ar gyfer datblygiad newydd ac mae gan y GTD drwydded ffosffad o 1mg/litr. Fodd bynnag, mae Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn cynghori, gan nad ydyn nhw (a'u rhagflaenydd, Asiantaeth yr Amgylchedd) wedi adolygu'r drwydded hon ers 2010, nid yw'r drwydded yn ystyried y wybodaeth newydd am y targedau ffosfforws tynnach ar gyfer dyfrwyr SAC a gyhoeddwyd ganddynt ym mis Ionawr 2021. O'r herwydd, hyd yn oed gyda thrwydded ffosffad ar waith yn y GTD, ni ellir diystyru effaith sylweddol bosibl ar SAC Gwyrfai.

Ar hyn o bryd does dim cynllun yn cael ei gynnig yn Llanfaglan i dynhau'r drwydded ffosffad. Yn y lle cyntaf, mae angen i CNC gynnal adolygiad o'i drwydded bresennol er mwyn penderfynu a yw'n briodol neu fod angen ei thynhau - proses y mae angen iddynt ymgymryd â hi ar gyfer pob GTD gyda thrwyddedau ffosffad o fewn ardaloedd SAC ac maent wedi nodi y gallent fod mewn lle i roi gwybod yn ôl ar hyn erbyn y Gwanwyn y flwyddyn nesaf.

f) LLWYBR WAUN BANT

Yn dilyn cwyn bod ieir yn cael ei hongian ar ffens ar y llwybr, cytunodd Swyddog Llwybrau Cyngor Gwynedd lythyru a'r perchennog yn eu hatgoffa o gyfreithiau Ffliw Adar.

g) LEIN BRYN GWYN

Nid oedd diweddariad pellach gan HR I'w gynnig gan y Rheilffordd.

h) LLIFOGYDD PONT WERNLAS DDU

Mewn ymateb i gais am esboniad am raglen warchod y Cyngor Sir parthed y llifogydd adroddodd y Swyddog Priffyrdd bod y Cyngor yn glanhau gylïau unwaith y flwyddyn yn unol â'r Cynllun Cynnal Asedau Priffyrdd Cyngor Gwynedd.
Byddant yn clirio rhwystrau gyda gwreiddiau pob 4 I 5 mlynedd.
Gan fod y bibell yn rhedeg drwy goedlan, mae'n anochel bydd gwreiddiau yn canfod ei ffordd mewn iddi o bryd i'w gilydd. Bydd eu swyddogion yn cadw llygad ar y lleoliad, a delio gydag unrhyw broblemau sydd yn codi.

i) LON LLWYN ONN

Adroddodd HR bod gwaith i ail agor y culvet ger Bryn Llwyd bellach wedi ei wneud ond yn anffodus wedi symud y broblem ymlaen yn agosach i'r tŷ. Cytunwyd I fod yn wyliadwrus o'r sefyllfa.
Adroddodd ymhellach nid oedd gwaith i gwblhau marciau ffordd ger Tan y Gelynnen wedi ei gwblhau hyd yn hyn.
Nid oedd gwaith i glirio cerrig man yn llifo gyda dŵr i lawr o Fryn Rhodyn chwaith wedi ei gwblhau yn foddhaol.
Y clerc a HR I wneud ymholiadau pellach,

j) ATGYWEIRIO HYSBYSFWRDD

Adroddodd MW bod Hysbysfwrdd y Fynwent wedi ei atgyweirio ond heb ei sefydlu hyd yn hyn.
Bydd gwaith yn cychwyn ar hysbysfwrdd Rhosisaf unwaith bydd hysbysfwrdd Cefnfaes wedi ei sefydlu.

k) **CCSQ CYFARFOD GRŴP CYSWLLT MOEL TRYFAN**

Adroddodd GVT bod cwynion am loriau ddim yn cadw i gytundebau cludiant wedi eu trafod ac esboniadau am broblemau SAT NAV a chwmnïau diarth wedi eu cynnig.
Adroddodd ymhellach bod cynlluniau parthed creu llwyfan wylio yn parhau i gael ei ystyried.
Nid oedd dyddiad wedi ei gynnig i'r cyfarfod nesaf ac nid oedd rhodd ariannol at les y gymuned wedi ei dderbyn.

5. **CEISIADAU CYNLLUNIO / CEISIADAU HEB GAEL SYLW'R CYNGOR**

a) Rhif Cais/App Ref: C22/1177/24/DT - Tafarn Hen, Dinas, Caernarfon, Gwynedd, LL54 7YN
Rhif Cais/App Ref: C22/0552/24/CR - Tafarn Hen, Dinas, Caernarfon, Gwynedd, LL54 7YN
Dim gwrthwynebiad

	b) Rhif Cais/App Ref: C22/1126/24/DT - 13 Tai Bron Eryri, Rhosgadfan, Caernarfon, Gwynedd, LL54 7HS Dim gwrthwynebiad **c) Rhif Cais/App Ref: C22/1109/24/TC - Caravan-dwelling, Glan Yr Afon , Llanwnda, LL54 5TG** Dim gwrthwynebiad d) **Rhif Cais/App Ref: C22/1130/24/LL - Golygfa, Rhostryfan, Caernarfon, Gwynedd, LL54 7PB** Dim gwrthwynebiad **CEISIADAU HEB DDERBYN SYLW oherwydd nad oedd cyfarfod yn yr amser penodedig** a. Rhif Cais/App Ref: C22/1131/24/DT - Tan Y Rhiw, Rhosgadfan, Caernarfon, Gwynedd, LL54 7RA b. Rhif Cais/App Ref: C22/1084/24/LL - Tyn Rhos, Saron, Caernarfon, Gwynedd, LL54 5UH c. Rhif Cais/App Ref: C22/1087/24/LL - Plas Bodaden, Bontnewydd, Caernarfon, Gwynedd, LL54 7YG
6.	**MATERION MISOL**
	a) CYFLWYNIAD GAN BETHAN THOMAS - CANOLFAN LLEU - PROSIECT IECHYD A LLES DYFFRYN NANTLLE Croesawyd Bethan a Mair o Grŵp Cynefin i'r cyfarfod i roi diweddariad ar y Ganolfan Iechyd a Lles ym Mhenygroes. Adroddwyd gan Bethan – • Wedi penodi Rheolwr Prosiect gyda'r dasg o greu tîm dylunio llawn. • Yn cyfarfod yn wythnosol i gadw golwg ar y rhaglen a'r costau. • Bwrdd Prosiect wedi ei sefydlu gyda 5 grŵp o randaliad Cwmni "Aspri Planning" wedi eu penodol i wneud y cynlluniau ac wrthi yn datblygu strategaeth ar gyfer y "pre planning application". • Cynllun busnes cymhleth gyda model ariannol cymhleth iddo. • Yn disgwyl penderfyniad gan Lywodraeth Cymru yn Chwefror ar y Outline Business Case. Hwn yn benderfyniad mawr ac allweddol i symud y cynllun ymlaen. • Cost y gwaith yn £51miliwn. Hwn wedi cynnwys "contingency" a chwyddiant • Amserlen – cychwyn ar y safle 2024/25. Wedi ei gwblhau yn 2027/28 • Byddent yn ymgynghori gyda'r gymuned yn ystod mis Chwefror a Mawrth. Yn tynnu mewn Neuaddau Pentrefi'r ardal i'r trafodaethau, i adnabod ydi'n bosib defnyddio'r neuaddau yn y cynllun. Sylwadau aelodau: GVT– faint o grantiau sydd wedi ei gynnwys yn y £51miliwn – Bethan - ariannir y gwaith 100% o grantiau cyfalaf (yn cynnwys yr Integrated Care Fund, Social Housing Grant, Grantiau Llywodraeth (CAP), Cyngor Gwynedd GVT – A fydd 'Renewable energy' yn cael ei sefydlu – Pryderon am wastraff o arian yn dilyn problemau a gwastraff o arian wrth godi Ysgol yr Hendre. Bethan – Cynlluniau manwl ddim wedi eu cytuno hyd yn hyn. GVT – Faint o Ddoctoriaid fydd ar y safle – Bethan – Bydd 6 ystafell I Ddoctoriaid – Cyflogaeth yn nwylo BCW Gweledigaeth yw cael Doctoriaid o'r cynefin **b) STRWYTHUR Y CYNGOR** Derbyniwyd llythyr gan Elin Evans yn esbonio oherwydd pwysau gwaith ac ymrwymiadau teuluol roedd rhaid ymddiswyddo o'i sedd ar y Cyngor. Roedd wedi elwa'n fawr o'r profiad ac wedi dysgu llawer am yr ardal a'i phobl, ac wedi mwynhau cwmnïaeth aelodau'r Cyngor dros y blynyddoedd. Y clerc i yrru dymuniadau gorau'r aelodau ymlaen a diolch am ei chyfraniad gwerthfawr. Bydd hyn yn gadael tair sedd wag ar y Cyngor ar gyfer Dinas, Rhosgadfan a Rhostryfan, Y clerc i ail hysbysebu. **c) PRECEPT Y CYNGOR** Wedi cysidro ymrwymiadau'r Cyngor Cymuned, a rhagamcanion 2023 - 24 cynigiodd GVT godi'r Precept I gyd fynd a chwyddiant y Cyngor Sir I £30,000.00 cytunodd pawb.

	d) MYNWENT CEFNFAES Adroddodd GW bod tap y fynwent wedi dioddef difrod pellach yn dilyn cyfnod rhew ychwanegol er gwaethaf cael ei atgyweirio yn ddiweddar. Y clerc i ofyn argymhellion y plymwr. Gofynnodd GVT am ddiweddariad parthed cais i archebu tir ychwanegol i redeg ar ochor chwith y fynwent tuag at y cefn. Adroddodd y clerc ei bod wedi gwneud cais i swyddog o Carter Jonas drafod a chodi'r mater gyda pherchnogion y tir ond yn parhau i ddisgwyl unrhyw ohebiaeth. Derbyniwyd cais gan NE I drefnu cyfarfod gyda Phwyllgor y Fynwent I drafod rheolau a chostau, cytunwyd ar y 1af o Chwefror yn y Capel, Rhostryfan. **e) HYFFORDDIANT** Rhannodd y clerc rhestr Hyfforddiant Un Llais Cymru a Chymorth Cynllunio Cymru am y mis Oherwydd ymrwymiadau eraill ni dderbyniwyd unrhyw gais gan yr aelodau i fynychu. **f) NEWIDIADAU ARFAETHEDIG I DERFYNAU CYFLYMDER CYNLLUN 20MYA - 20MPH PROJECT (ARCGIS.COM)** Ni dderbyniwyd sylwadau gan yr aelodau i'r clerc weithredu **g) GOLYGFA AR Y TIR COMIN** Derbyniwyd gair gan asiant y Goron yn adrodd eu bod yn agored i argymhellion y Cyngor Cymuned i arbed gwersylla dros nos ar y comin. Y clerc i yrru dau ddyfynbris i'r tri argymell ymlaen iddynt gysidro. h) **PCAC/PEDW: ROW/3282401 - LLWYBR TROED RHIF 161 YNG NGHYMUNED LLANWNDA, GWYNEDD** Adroddodd y clerc bydd yr Arolygydd yn ymweld â'r safle am 10:30 ar 26 Ionawr 2023 a gofynnodd am wirfoddolwr o'r Cyngor I'w gwrdd. Cytunodd NE. Gadawodd NE'r cyfarfod
7.	**ADRODDIADAU**
	HUW ROWLANDS – Adroddodd HR bod trafodaethau yn parhau gyda Chyngor Gwynedd parthed mesurau rheoli traffic yn Saron I warchod y plant wrth groesi i'r Cae chwarae.
8.	**MATERION ARIANNOL**

a) CYSONIAD

28.03.22	**CYFRIF CYFREDOL**		**£9,321.80**
29.03.22	**CYFRIF CADW**	**+**	**£63,343.51**
01.04.22	**TALIADAU HEB YMDDANGOS YN Y BANC**	**-**	**£2,133.00**
2022/2023	**GWARGED**	**+**	**£6,439.77**
		=	**£76,972.08**

b) DATGANIADAU BANC

CYFRIF CYFREDOL - 29 o Hydref i 28 Rhagfyr 2022

Balans Agoriadol		£20,540.18
Derbyniadau	+	£4,471.00
Gwariant	-	£9,912.80
Balans Cau	=	**£15,098.38**

CYFRIF CADW - 1af o Dachwedd i 26 o Ragfyr 2022

Balans Agoriadol		£63,367.12
Derbyniadau	+	£66.75
Gwariant	-	£0.00
Balans Cau	=	**£63,433.87**

c) TALIADAU I'W CYMERADWYO

- **Anfoneb Wyn Williams 2022-9.**
  Roedd yr aelodau wedi gofyn am esboniad manwl parthed yr anfoneb.
  Cynigiodd WW esboniad fel -
  Torri coed a'i 'shredio' o Fryngwyn I Stesion Rhostryfan, gwaith ychwanegol ar y llwybr cyhoeddus ar gyfarwyddyd y Cyngor yn dilyn cyfarfod gyda'r is-bwyllgor llwybrau ym mis Awst eleni.
  (mae'r pris yma yn cynnwys llafur, peiriant shreddio, Strimmer, hedge cutter, chainsaw, Orec, disel ac olew)
  O.N. Mae gweddill y gwaith torri coed o Stesion Rhostryfan I Dyddyn Gwyndaf angen ei gwblhau (mae'n amcangyfrif tua 18 i 20 awr eto), ni fydd yn gorffen y gwaith ar Lein Bryngwyn nes bo'r Cyngor Cymuned wedi cymeradwyo anfoneb 2022-9.

  Cymeradwywyd yr anfoneb. Gan nad oedd y gwaith uchod yn rhan o'r contract, y clerc i dderbyn amcan bris arall i gwblhau.

- Cytunodd y Cyngor ryddhau **£80.12** o bot y treuliau i archebu printar newydd i'r clerc.

18.01.23	G. Thomas	**101680**	£656.50
18.01.23	Un Llais Cymru	**101681**	£70.00
18.01.23	P. Griffith	**101682**	£85.00
18.01.23	Wyn Williams	**101683**	£648.00
18.01.23	G. Jones	**101684**	£100.67
		=	**£1,560.17**

9. **GOHEBIAETH**

a) DIWEDDARIAD GAN BWYLLGOR GWASANAETHAU AMBIWLANS BRYS AR Y GWASANAETH ADALW A THROSGLWYDDO MEDDYGOL BRYS (EMRTS CYMRU)
Ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau i'w gweithredu

b) EISTEDDFOD LLŶN AC EIFIONYDD 2023
Adroddodd y clerc bydd cyfarfod yn cael ei gynnal gan Meinir Williams yn Ysgol Rhostryfan, nos Fercher, Chwefror 8fed am 7.30 i drefnu gweithgaredd codi arian at Eisteddfod Llŷn ac Eifionydd 2023.
Cytunodd NE ddiweddaru'r clerc o ddulliau cyswllt Meinir Williams

c) BLYTHE GARAGE
Cais ychwanegol am gefnogaeth i archebu deffiblwr. I'w drafod fis nesaf

d) **CRICCIETH CREADIGOL**
Cais am bleidlais ar gyfer Creative Lives Awards - cytunodd yr aelodau - y clerc i yrru blaen

10.	**MATERION LLEOL / AELODAU**

a) **GW - GOLWG AR Y STRYD DDWY OCHOR O RHOSISAF I ROSTRYFAN**
Wedi ei hadrodd i'r tîm tacluso

Nid oedd GW yn credu bod cynnwys y gwaith yn foddhaol gan fod y swyddogion wedi symud y budreddi at y wal yn lle ei glirio. Mae'r dŵr yn parhau i redeg. Y clerc i ail adrodd.

b) **GW -BRIGAU COED PENLAN ISAF, RHOSISIAF**
Wedi ei hadrodd i'r tîm tacluso

C) **GVT – LLIFOGYDD YN RHEDEG O GAE TŶ HEN AR Y GYFFORDD YN RHOSGADFAN** –
Y clerc i adrodd i Gyngor Gwynedd

e) **MW BINAU GRAENU BRO CADFAN**
Adroddodd MW bod bin Bro Cadfan yn parhau i fod ar goll.
Yn ychwanegol gofynnodd am restr brioriti a map yn esbonio'r ffyrdd fydd yn cael eu graenu a rhaglen amser rhwng pob ymweliad. Y clerc i ofyn i'r Swyddog Priffyrdd, Cyngor Gwynedd.

f) **CAMFA HEN GASTELL LLANWNDA**

Yn parhau i fod mewn cyflwr gwael. Y clerc i ail adrodd i Gyngor Gwynedd

g) **GW – GYLIS ANGEN EU GLANHAU**

Penceunant i sgwâr Bryn Melyn ac Pengroeslon i Fryn Melyn Rhosisaf

h) **JH – TYLLAU YN Y FFORDD**

- Ffrwd Cae Du ar y troiad ochor chwith am Rostryfan bron cyn y tamaid anti skid.
- Ger Bryn Peris Rhos Isaf
- Ar y troiad wrth y bont fach o Ffrwd Cau Du wrth Gae Helygen

11.	**CYFARFOD NESAF Y CYNGOR**
	Capel Rhostryfan am 7 y h - 22ain o Chwefror, 2023